

Voorstel aan : Gemeenteraad van 27 november 2017
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 11 september 2017
Nummer : 38
Onderwerp : Projectplan 'Haren vol Energie'
Bijlage(n) : 1. Oplegnotitie
2. Plan van Aanpak 'Haren vol Energie'
3. Advies Mar
4. Toelichting aan raad inzake advies MAR
5. Concept raadsbesluit
Steller advies : Y. van Dijk

Samenvatting : Energiebesparing speelt een belangrijke rol binnen het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid (Basisnotitie duurzaamheid 2015-2017). De afgelopen jaren zijn inwoners geïnformeerd en gestimuleerd om hun energieverbruik te minderen en dat wat ze verbruiken duurzaam op te wekken. Deze aanpak wil de gemeente voortzetten en uitbreiden. In samenwerking met een adviesbureau is het project 'Haren vol Energie' ontwikkeld. Aan de raad wordt gevraagd om de bestemmingsreserve duurzaamheid beschikbaar te stellen voor de uitvoering van 'Haren vol Energie'.

Voorgestelde beslissing : De raad besluit:

1. Uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid (Raadsbericht 2014-12) € 100.000,- te onttrekken en toe te voegen aan de begroting 2018 en dit beschikbaar te stellen ter financiering van het programma zoals neergelegd in het bijgevoegde projectplan 'Haren vol energie', de ondersteuning van spin-off projecten van dit projectplan en de uitvoering van het Energieloket tot en met 2019;
2. Dit besluit voor te leggen aan de gemeenten Groningen en Ten Boer en de provincie Groningen.

Nee Ja

Dit besluit heeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op grond van artikel 21, eerste en tweede lid, van de Wet algemene regels herindeling. Het besluit treedt pas in werking als het is goedgekeurd.

Aanleiding

Steeds meer burgers, ondernemers en overheden spannen zich in om de energievoorziening te verduurzamen. Zo zien we onder andere een toename in opwekking van energie middels zonnepanelen. Als gemeente zijn we erg blij met dit soort ontwikkelingen en willen de inwoners hierin ook blijvend stimuleren. Echter, naast het duurzaam opwekken van energie is het van belang om te besparen op ons huidige energieverbruik. Dat wat je bespaart hoeft je immers ook niet duurzaam op te wekken.

Een groot deel van de energie dat een gemiddeld huishouden gebruikt bestaat uit gas. Het totale gasverbruik van Harense woningen lag in 2015 op 16,8 miljoen m³, dat is circa 50% hoger dan het landelijk gemiddelde (www.waarstaatjegemeente.nl). Dit is ook logisch gezien het grote aantal vrijstaande woningen in onze gemeente. Naar schatting heeft meer dan de helft van de woningen in Haren een energielabel D of hoger (www.klimaatmonitor.nl). Aardgas is een fossiele brandstof en niet eindeloos beschikbaar. Bovendien komt bij de verbranding CO₂ vrij en ontstaan door de winning aardbevingen. Het is dus van belang dat het gasverbruik sterk wordt teruggedrongen. Om deze redenen speelt energiebesparing een centrale rol binnen ons duurzaamheidsbeleid (Basisnotitie duurzaamheid 2015-2017). De afgelopen jaren heeft de gemeente zich ingezet om inwoners te informeren en stimuleren om hun energieverbruik te minderen en dat wat ze verbruiken duurzaam te laten opwekken. En dit willen we blijven doen.

Op 27 mei 2013 heeft uw raad de motie duurzaamheid aangenomen en het college opgedragen van de opbrengt van DHE (fonds bovenwijken) 100.000 te bestemmen voor duurzaamheidsmaatregelen vanaf 2016. Naar aanleiding van deze motie hebben wij de hulp van Challenge Solutions ingeschakeld en hebben we gezamenlijk een plan van aanpak ontwikkeld over hoe wij als gemeente onze inwoners kunnen stimuleren om energie te besparen en hiermee ons totale energieverbruik te laten afnemen. Dit voorstel, genaamd 'Haren vol Energie' treft u in de bijlage.

Doelstelling

Onze belangrijkste doelstelling is om bewustwording op het gebied van duurzaamheid te creëren. Met de aanpak van 'Haren vol Energie' willen we twee doelen bereiken, namelijk een afname van het totale energieverbruik binnen de gemeente Haren en een toename van duurzaam opgewekte energie.

Aan de slag met 'Haren vol Energie'

Om de Harense gemeenschap in beweging te krijgen hebben we Challenge Solutions gevraagd om samen met ons een plan van aanpak te ontwikkelen en ons te ondersteunen bij het bewerkstelligen van de beweging. Challenge Solutions heeft jarenlange ervaring in het motiveren, inspireren en uitdagen van verschillende doelgroepen. In de bijlage treft u het plan van aanpak aan. Na goedkeuring van uw raad (en de ARHI) wordt dit voorstel verder uitgewerkt tot een uitvoeringsplan. Met deze aanpak willen we alle initiatieven en projecten op het gebied van duurzaamheid aan elkaar verbinden en hiermee de duurzaamheidsbeweging te versterken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Noorden Duurzaam, Grunneger Power, Duurzaam Haren, de Mikkellhorst, Natuur en Duurzaamheidseducatie etc. Door te verbinden en te inspireren willen we duurzaamheid binnen Haren in een stroomversnelling brengen. Ons voorstel is om in 2018 het project 'Haren vol Energie' uit te voeren en aanvullend op 'Haren vol Energie' willen we de samenwerking met het provinciale Energieloket voortzetten. Op beide projecten wordt onderstaand een toelichting gegeven.

Haren vol Energie

Voor woningen zijn er meestal goede mogelijkheden om energie te besparen. Door duurzame maatregelen te treffen, maar ook door simpele gedragsaanpassingen. Als gemeente kunnen we het verschil maken door ervoor te zorgen dat de beschikbare kennis optimaal wordt benut en door mensen in beweging te krijgen. Het project 'Haren vol Energie' en de coördinatie door Challenge Solutions heeft een grote meerwaarde voor de gemeente en is een mooie aanvulling op de huidige projecten en initiatieven die in Haren spelen. Met deze aanpak worden verschillende doelgroepen door de gehele gemeente betrokken bij het project en gestimuleerd om energie te besparen. Ook de gemeente zal participeren in het project en hiermee het goede voorbeeld geven aan haar inwoners. Met de coördinerende rol van Challenge Solutions wordt de gemeente voor een groot deel ontzorgd in het nastreven van haar ambities om energie te besparen binnen de gemeente. Zoals u kunt lezen in het plan in de bijlage hebben we zeer hoge ambities voor onze gemeente. We zullen onze plannen hoog inzetten, maar de realiteit zal zijn dat we vooral daar waar energie zit de nadruk op willen leggen.

Energieloket

Haren heeft sinds 2015 een digitaal energieloket (www.haren.nl/energieloket) dankzij de samenwerking tussen 23 Groninger gemeenten. Hier kunnen huizenbezitters alle informatie vinden over verduurzaming van de woning. In twee jaar tijd is het aantal unieke bezoekers in Haren toegenomen tot 22% en is nog steeds stijgende. Ten opzichte van het provinciale gemiddelde van 25%, doet Haren het dus goed, vooral gezien we door de beperkte duurzaamheidscapaciteit en vele ambities te weinig tijd hebben om constant onder de aandacht te brengen bij onze inwoners. Tot en met 2017 wordt het Energieloket voor een groot deel gefinancierd door het Rijk via de VNG. Vanaf 2018 valt deze bijdrage van het Rijk weg en wordt van de gemeenten een hogere eigen bijdrage gevraagd. Vanwege het succes van het Energieloket en de toegevoegde waarde op het project 'Haren vol Energie' stellen wij voor hier aan deel te blijven nemen en dit voor 2018 en 2019 te financieren uit de bestemmingsreserve duurzaamheid. Daarna wordt het Energieloket geëvalueerd.

Financiën

Naar aanleiding van de motie duurzaamheid is vanuit de bestemmingsreserve duurzaamheid een krediet van €100.000 beschikbaar om in te zetten ter stimulering van energiebesparing bij huizenbezitters. Met 'Haren vol Energie' en het 'Energieloket' geven we invulling aan een deel van het budget. Het restant willen we inzetten voor initiatieven of projecten die voortkomen uit de beweging die we creëren. Concreet komt dit neer op:

- Uitvoering Haren vol Energie € 57.000,-
- Uitvoering Energieloket t/m 2019 € 15.000,-
- Spin-off projecten/vervolg Haren vol energie € 28.000,-

Wij vragen u in te stemmen met deze invulling van de bestemmingsreserve duurzaamheid. Wij zullen u in de uitvoering informeren over de voortgang middels een raadsbericht.

Bestuurlijk toezicht

De gemeente haren staat onder bestuurlijk toezicht. Alle collegebesluiten met uitgaven buiten de begroting om moeten ook worden goedgekeurd door de gemeente Groningen, de gemeente Ten Boer en de provincie Groningen. De ton die beschikbaar is, is opgenomen als bestemmingsreserve. Als we dit bedrag willen besteden dan zal het overgeheveld moeten worden naar het budget duurzame ontwikkelingen op de begroting en behoeft dus goedkeuring.

Vervolg/Planning

Na goedkeuring van de provincie zullen we het plan van aanpak uitwerken in een uitvoeringsplan. Naar verwachting gaan we in januari 2018 van start met het project. Na een looptijd van één jaar wordt 'Haren vol Energie' geëvalueerd en wordt een vervolgplan voor 2019 ontwikkeld. De samenwerking met het Energieloket loopt tot en met 2019 en wordt daarna geëvalueerd.

Haren, 27 oktober 2017

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester